

Oulanka-, Kitka- ja Kuusinkijoen kalastajakysely 2020

Tuloskooste

YTM FM Timo Haapasalo

Itä-Suomen yliopisto

Tässä koosteessa on tiivistelmä Oulanka-, Kitka- ja Kuusinkijokien kalastajakyselyn tuloksista. Tutkimus perustuu Itä-Suomen yliopistossa tehtävään ympäristöpolitiikan väitöskirjaan, jossa tutkitaan kestävää virkistyskalastusta, kalastuksen säätelyä, sekä kalastajien suhtautumista erilaisiin säätelytoimiin ja pyydettyihin kalakantoihin. Kalastajakyselyä valmisteltiin yhteistyössä Metsähallituksen kanssa siten, että sen tuloksia pystyttäisiin hyödyntämään myös Metsähallituksen koordinoimassa Pro Trout -hankkeessa. Kysely toteutettiin Webropol -alustalla, 1.7.2020-31.9.2020. Kyselylomaketta jaettiin kalastajien internet-foorumeilla ja sosiaalisen median alustoilla.

Perustietoa vastaajista, 1/2

Kyselyyn vastasi 376 henkilöä. Tyypillinen vastaaja oli toisen asteen koulutuksen suorittanut 35-44-vuotias ulkopaikkakuntalainen mies.

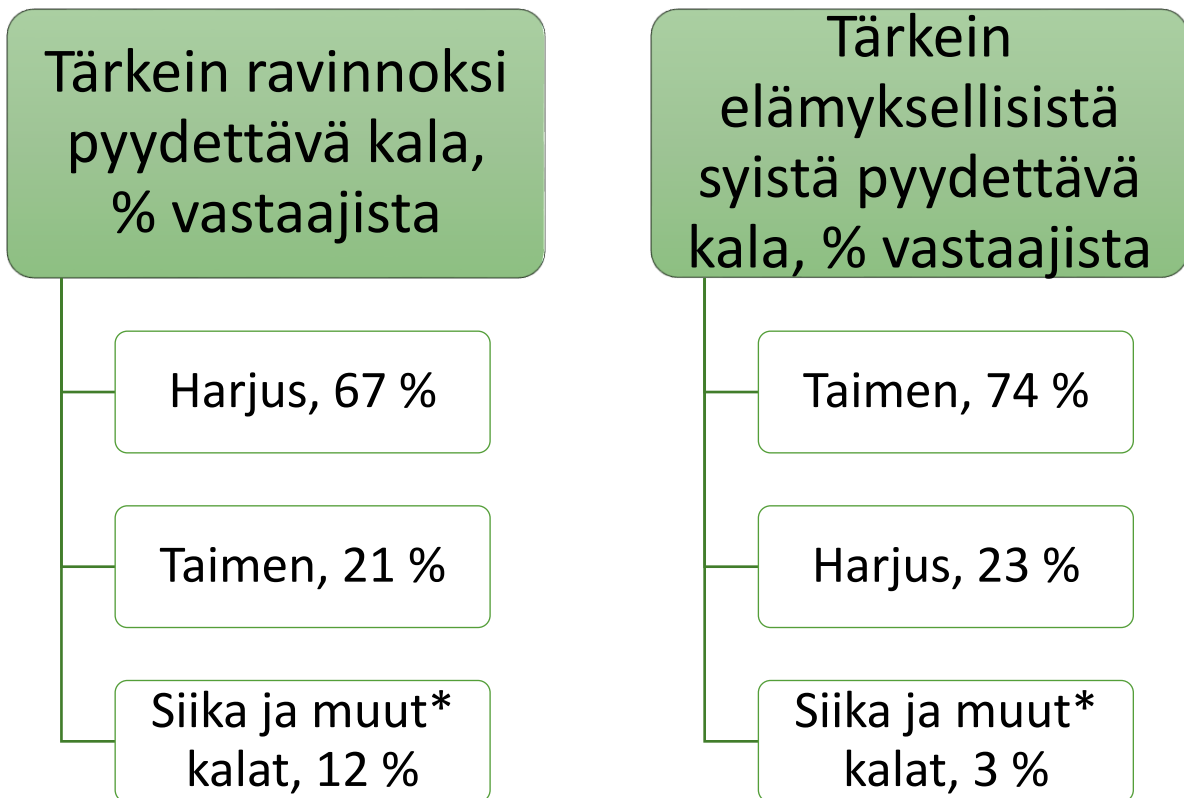
Vastaajista 44 % ilmoitti harrastaneensa kalastusta yli 30 vuoden ajan. Kalastusta vuositasolla harrastettiin keskimäärin 21-40 vuorokautta (42 % vastaajista.)

Perustietoa vastaajista, 2/2

Vastaajista 69 % ilmoitti kalastaneensa Oulanka-, Kitka- tai Kuusinkijoella edellisen kerran alle vuosi sitten

85 % piti kalastuksen tärkeimpänä motivaatiotekijänä uusien kokemusten ja virkistystyksen saamista

54 % piti itseään valikoivina kalastajina. C&R-kalastajia oli 33 %, ja ruokakalan pyytäjiä 13 %.

*Vastauksissa mainittiin siian lisäksi hauki ja ahven.

Käsityksiä kalastuksen säätelystä

Vastaajista 22 % koki kalastuksen kohdistuvan elinvoimaisiin kalakantoihin

23 % piti kalastuksen säätelyä nykyaikaista tutkimustietoa vastaavana

26 % piti kalastuksen säätelyä kestäväenä

94 % piti itseään tietoisena voimassa olevista säännöistä ja rajoituksista

Mielipiteitä kalastuksen säätelyn kehittämisestä, 1/2

Vastaajista 72 % puolsi siirtymistä väkäsettömien koukkujen käyttämiseen	65 % oli käytettävien koukkujen määrän rajoittamisen kannalla	90 % kannatti ohjaamista saaliskalojen ilma-altistuksen vähentämiseen	80 % rajoittaisi kalastusta jokiveden lämpötilan noustessa liian korkeaksi
--	---	---	--

Mielipiteitä kalastuksen säätelyn kehittämisestä, 2/2

Alamittojen korottamisen puolella oli 30 % vastaajista*	Ylämittojen asettamisen kannalla oli 69 %	Pyyntikiintiöiden pienentämisen kannalla oli 59 %
---	---	---

*Vaikka yleinen saaliskalojen alamittojen korottaminen ei näyttäytynyt toivottuna toimenpiteenä, aineistot kuitenkin osoittivat, että harjuksen kohdalla alamitan korottamista on perusteltua harkita.

Käsityksiä Oulangan villistä taimenesta, 1/2

Vain 6 % vastaajista piti Oulangan villiä taimenkantaa elinvoimaisena

12 % uskoi Oulangan villin taimenen kestävän nykyisen pyyntipaineen Suomessa

1 % uskoi Oulangan villin taimenen kestävän nykyisen pyyntipaineen Venäjällä

Käsityksiä Oulangan villistä taimenesta, 2/2

- Vastaajista 85 % pitäisi Oulanka-, Kitka- ja Kuusinkijokea vähemmän houkuttelevana kohteena, mikäli villi taimen menetettäisiin täysin
- 98 % piti villin taimenen luontaisuutta suojelemisen arvoisena piirteenä
- 83 % olisi valmiita muuttamaan omia kalastuskäytäntöjään villin taimenkannan vahvistamiseksi!

Ajatuksista konkretiaan, tavoitteista toimintaan

1. Tulosten perusteella kalastuksen säätelyä Oulanka-, Kitka- ja Kuusinkijoilla on mahdollista kehittää

- i. Yksinkertaiset koukku- ja väkäsrajoitukset koko alueelle
- ii. Harjuksen kiintiöiden ja pyyntimittojen tarkastelu?
- iii. Saaliskalojen käsittelyn ohjaus
- iv. Ohjataan kalastajat pois jokivesistä jos veden lämpötila nousee kriittiseksi

2. Ei yksin suoria kieltoja, vaan myös ohjausta ja informointia

- i. Osakaskunnat, Metsähallitus, kalastusseurat, kalatalousalue
- ii. Kestävien kalastuskäytäntöjen juurruttaminen

3. Villin taimenkannan suurimmat ongelmat koetaan olevan Venäjällä, mutta myös Suomen tilanteeseen suhtaudutaan kriittisesti

- i. Taimen pakolliseksi C&R -kalaksi, kunnes kanta kestää kiintiöidyn pyynnin?
- ii. Ruokakalaksi istutettavat taimenet joen omasta kannasta, kun taimenkanta on riittävän elinvoimainen
- iii. Villi taimen näyttäytyy usein istutettua taimenta merkityksellisempänä

4. Kuusamossa kyse on valtakunnallisesti merkittävästä ja ainutlaatuisesta luonnonvarasta

- i. Elinvoimaiset, pyyntiä kestävät villit lohikalakannat ovat arvokkaat jo itsessään, mutta ne mahdollistavat myös kalastusmatkailua ym. liiketoimintaa
- ii. Jokien täyden potentiaalin saavuttaminen edellyttää konkreettisia ylijärjestyksiä toimia sekä organisaatio- että yksilötasolla!